

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Juraja Klimenta a sudcov JUDr. Milana Karabína a JUDr. Petra Hatalu v trestnej veci odsúdeného **R. B. a spol. pre trestný čin podvodu** podľa § 250 ods. 1, ods. 4 písm. b/ Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 a iné, na neverejnom zasadnutí konanom 11. júla 2011 v Bratislave, o sťažnosti odsúdeného R. B. proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 18. mája 2011, sp. zn. 1Ntok 1/2010, rozhodol

t a k t o :

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. sťažnosť odsúdeného R. B. **sa zamietá.**

O d ô v o d n e n i e

Rozsudkom Krajského súdu v Bratislave z 12. októbra 2005, sp. zn. 3T 5/2004, v spojení s rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 10. mája 2006, sp. zn. 1 To 116/2005, bol odsúdený R. B. uznaný za vinného v bode 10/ rozsudku z trestného činu podvodu spolupáchateľstvom podľa § 9 ods. 2 k § 250 ods. 1, ods. 4 písm. b/ Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 (ďalej len „Tr. zák.“), v bode 15/ z trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 221 ods. 1 Tr. zák., v bode 16/ z trestného činu porušovania domovej slobody podľa § 238 ods. 1, ods. 2 Tr. zák., v bode 17/ z trestného činu legalizácie príjmu z trestnej činnosti podľa § 252 ods. 1 písm. a/, ods. 2. Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

v bode 10/

A. K., po predchádzajúcej dohode s R. B. a obvineným M. Š., dňa 8. marca 2002 v Bratislave v notárskej kancelárii JUDr. D. R. na B. požiadala svojich priateľov M. T., nar. X., trvale bytom X. a jeho manželku A. T., nar. X., trvale bytom X., o podpísanie zmluvy o pôžičke na strane dlžníkov s M. Š., nar. X., trvale bytom B. a R. B., nar. X., trvale bytom

M., na strane veriteľov, predmetom ktorej bolo poskytnutie finančnej hotovosti vo výške 1 020 000 Sk dlžníkom na dobu jedného mesiaca s tým, že tieto peniaze budú poskytnuté obvinenej A. K.. Za účelom zabezpečenia pohľadávky veriteľa uzatvorili toho istého dňa M. Š. a R. B. na strane záložných veriteľov so záložnými dlžníkmi M. T. a A. T. zmluvu o zriadení záložného práva na nehnuteľnosti parc. č. X. - zastavené plochy a nádvoría o výmere 595 m², parc. č. X. - zastavené plochy a nádvoría o výmere 153 m², parc. č. X. – záhrady o výmere 436 m², parc. č. X. - záhrady o výmere 68 m², rodinný dom na parc. č. X. súp. č. X., zapísaných na liste vlastníctva číslo X., katastrálne územie V., obec V., okres G., vedenom na SK G.,

využívajúc okolnosti a situácie doposiaľ nezisteným spôsobom, bez vedomia dlžníkov, boli im podsunuté k podpisu Návrh na vklad vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam do katastra nehnuteľností. Vzhľadom na skutočnosti, že o pôžičku žiadala od M. T. a jeho manželky obvinená A. K. za účelom kúpy bytu, podpísala dňa 13. marca 2002 v S. v notárskej kancelárii JUDr. J. C., A. K. na strane dlžníka s M. T. na strane veriteľa zmluvu o pôžičke, predmetom ktorej malo byť poskytnutie finančnej hotovosti vo výške 800 000 Sk obvinenej A. K.. Po ukončení splatnosti zmluvy o pôžičke z 8. marca 2002 bola na návrh A. K. dňa 9. apríla 2002 v S. v notárskej kancelárii JUDr. J. C. uzatvorená medzi veriteľom R. B., ktorý sa postúpením pohľadávky M. Š. stal výlučným veriteľom a dlžníkmi M. T. a A. T. zmluvu o zmene splatnosti pôvodnej zmluvy o pôžičke na deň 8. mája 2002,

zároveň využívajúc okolnosti a situácie, bez vedomia dlžníkov, doposiaľ nezisteným spôsobom podsunuli im k podpisu kúpnu zmluvu, na základe ktorej M. T. a A. T. ako predávajúci predávajú nehnuteľnosti parc. č. X. - zastavené plochy a nádvoría o výmere 595 m², parc. č. X. - zastavené plochy a nádvoría o výmere 153 m², parc. č. X. – záhrady o výmere 436 m², parc. č. X. - záhrady o výmere 68 m², rodinný dom na parc. č. X. súp. č. X., zapísaných na liste vlastníctva č. X., katastrálne územie V., obec V., okres Galanta, vedenom na SK G., kupujúcemu obvinenému R. B. za sumu 1 020 000 Sk napriek tomu, že nikdy nemali v úmysle svoj dom predať, dňa 3. júla 2002, doposiaľ neznáma osoba požiadala o vklad vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam do katastra nehnuteľností, predložila kúpnu zmluvu z 9. apríla 2002 a znalecký posudok, na základe čoho S. dňa 17. júla 2002 povolila vklad do katastra nehnuteľností k rodinnému domu č. X./11 vo V. v prospech R. B.. Uvedeným konaním boli M. T. a A. T. uvedení do omylu a bola im spôsobená škoda vo výške 1 629 100 Sk.

Za tento a ďalšie skutky mu bol uložený podľa § 250 ods. 4 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 s použitím § 35 ods. 1 Tr. zák. úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 2 (dva) roky, na výkon ktorého bol podľa § 39a ods. 3 Tr. zák. zaradený do I. (prvej) nápravno výchovnej skupiny.

Podľa § 229 ods. 1 Tr. por. účinného do 1. januára 2006 odkázal poškodených M. T. a A. T. s nárokmi na náhradu škody na konanie vo veciach občiansko-právnych.

Odsúdený R. B. podal 6. mája 2010 na Krajský súd v Bratislave prostredníctvom svojho splnomocneného obhajcu JUDr. M. R. v predmetnej trestnej veci návrh na povolenie obnovy konania, v ktorom ku skutku pod bodom 10/ rozsudku opätovne navrhol ako svedkov vypočúť poškodených manželov T. a ich právneho zástupcu JUDr. J. Š., ktorý ich zastupoval v civilnom konaní vedenom na Okresnom súde Galanta. Vypočutí mali byť k novým skutočnostiam vyplývajúcim z nového dôkazu, ktorým je písomné vyhlásenie manželov T. z 10. februára 2010, ktoré vyhlásenie v ich mene vyhotovil JUDr. J. Š..

Krajský súd v Bratislave na verejnom zasadnutí 18. mája 2011, uznesením, sp. zn. 1Ntok 1/2010, návrh na povolenie obnovy konania podaný odsúdeným R. B., nar. X., v trestnej veci vedenej na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 3T 5/2004, podľa § 399 ods. 2 Tr. por. zamietol, nakoľko nezistil podmienky obnovy konania podľa § 394 Tr. por.

Proti tomuto uzneseniu v zákonom stanovenej lehote podal odsúdený R. B. prostredníctvom svojho obhajcu JUDr. M. R. sťažnosť.

V dôvodoch svojej sťažnosti argumentoval tým, že z vykonaného dokazovania ku skutku pod bodom 10/ rozsudku jednoznačne vyplynulo, že obaja manželia T. mali vedomosť o podpísaní kúpnej zmluvy z 9. apríla 2002, pričom títo tiež doslovne uviedli, z akého dôvodu túto kúpnu zmluvu podpísali. On ich v tomto smere do omylu neuviedol, a teda skutku pod bodom 10/ rozsudku sa nedopustil. Nesúhlasil s názorom krajského súdu, ktorý tieto zmenené výpovede vyhodnotil ako účelové. Podľa odsúdeného R. B. ide o nové skutočnosti, ktoré odôvodňujú povolenie obnovy konania. V petite sťažnosti potom navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie zrušil a sám vo veci rozhodol tak, že obnovu konania by v tejto veci by povolil.

Na podklade sťažnosti odsúdeného R. B. Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 192 ods. 1 Tr. por. ako nadriadený orgán preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému sťažnosť smerovala ako aj konanie predchádzajúce tomuto výroku a zistil, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná.

Primárne Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatuje, že s predmetným návrhom na povolenie obnovy konania sa už v minulosti zaoberal, keď na podklade podanej sťažnosti odsúdeného R. B. uznesením z 22. decembra 2010, sp. zn. 6 Tost 30/2010, zrušil uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 18. augusta 2010, sp. zn. 1Ntok 1/2010, ktorým tento podľa § 399 ods. 2 Tr. por. zamietol návrh odsúdeného R. B. na povolenie obnovy konania a prikázal krajskému súdu, aby vo veci znova konal a rozhodol.

Krajský súd v Bratislave v intenciách uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 22. decembra 2010, sp. zn. 6 Tost 30/2010, doplnil dokazovanie výsluchmi svedkov M. T., A. T. a JUDr. J. Š. a oboznámením obsahu súdneho spisu Okresného súdu Galanta, sp. zn. 10C 90/2002.

Na základe takto vykonaného dokazovania krajský súd dospel k záveru, že svedkovia M. a A. T. na verejnom zasadnutí síce zmenili svoje výpovede oproti svojim skorším výpovediam na hlavnom pojednávaní v pôvodnom konaní ako aj na verejnom zasadnutí v predchádzajúcom konaní o návrhu na povolenie obnovy konania, avšak rozpory medzi skoršími a neskoršími výpoveďami nevedeli právne relevantne objasniť. Prvostupňový súd poukázal na to, že obaja svedkovia iba mechanicky opakovali formulácie zo svojho písomného vyjadrenia z 10. februára 2010, ktoré vyhotovil ich advokát JUDr. J. Š.. Ich zmenené výpovede vyhodnotil ako účelové v snahe napomôcť odsúdenému R. B., zvrátiť pre neho nepriaznivý výsledok pôvodného trestného konania, ktorá účelovosť bola podľa názoru krajského súdu ovplyvnená priebehom a výsledkom občianskeho súdneho konania na Okresnom súde Galanta, sp. zn. 10C 90/2002. V uvedenej právnej veci sa strany dohodli na mimosúdnom vyriešení sporu, keď na základe darovacej zmluvy došlo k spätnému prevodu nehnuteľností do vlastníctva manželov T.. Ani výpoveď JUDr. J. Š. nemala pre prvostupňový súd nijak zásadný význam. Vychádzajúc z vyššie uvedeného krajský súd skonštatoval, že v danom prípade neboli zistené skutočnosti, aké má na mysli ustanovenie

§ 394 Tr. por., ktoré by odôvodňovali zásah do stability a nezmeniteľnosti právoplatného odsudzujúceho rozsudku.

Podľa § 384 ods. 1 Tr. por. obnova konania, ktoré sa skončilo právoplatným rozsudkom alebo právoplatným trestným rozkazom, sa povolí, ak vyjdú najavo skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr neznáme, ktoré by mohli samy osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie o vine alebo vzhľadom, na ktoré by pôvodne uložený trest bol v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a, alebo uložený druh trestu by bol v zrejmom rozpore s účelom trestu, alebo vzhľadom na ktoré upustenie od potrestania alebo upustenie od uloženia súhrnného trestu by bolo v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a, alebo by bolo v zrejmom rozpore s účelom trestu.

Za nové skutočnosti sa považujú také, ktoré neboli predmetom dokazovania alebo zisťovania v konaní, ktorého sa návrh na obnovu týka. Obnove konania nebráni, ak obvinený o existencii týchto skutočností vedel, no z akýchkoľvek dôvodov ich neuviedol. Podstatné je, či tieto skutočnosti boli známe orgánom činným v trestnom konaní a súdom, ktoré vo veci rozhodovali. Novú skutočnosť je treba spravidla preukázať novými dôkazmi. Novým dôkazom je dôkaz, ktorý nebol v pôvodnom konaní obsiahnutý v spise, uplatnený niektorou z procesných strán alebo nebol vykonaný.

Pri rozhodovaní, či má byť povolená obnova konania, je povinnosťou súdu preskúmať, či navrhovaný dôkaz je dôkazom novým, súdu skôr neznámym a či by na základe neho mohlo dôjsť k inému rozhodnutiu vo veci. Hodnotenie dôkazov v rámci tzv. obnovovacieho konania sa sústreďuje na zistenia, či navrhovaný dôkaz sám alebo v spojení s inými už vykonaným dôkazmi môže viesť k inému rozhodnutiu vo veci a uvedený rozsah by hodnotenie dôkazov nemalo prekračovať. Úlohou obnovy konania ako mimoriadneho opravného prostriedku nie je dopĺňovať dokazovanie z pôvodného konania, ale rozhodnúť, či vyšli najavo skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr neznáme, ktoré by mohli samy osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie o vine odsúdeného R. B..

Preskúmaním obsahu pripojeného spisového materiálu Najvyšší súd Slovenskej republiky zistil, že od právoplatného skončenia trestnej veci odsúdeného R. B., pôvodne

vedenej na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 3T 5/04, ide v poradí už o štvrtý mimoriadny opravný prostriedok, ktorým sa odsúdený R. B. snažil zvrátiť pre neho nepriaznivý výsledok trestného konania. Oba predchádzajúce návrhy odsúdeného R. B. na povolenie obnovy konania súdy podľa § 399 ods. 2 Tr. por. zamietli. Rovnako tak neuspel odsúdený R. B. ani s podaným dovolaním, ktoré Najvyšší súd Slovenskej republiky odmietol podľa § 382 písm. c/ Tr. por. pre zrejmé nesplnenie dôvodov dovolania.

Zo spisového materiálu je ďalej zrejmé, že odsúdený R. B. od samého začiatku trestného stíhania popiera svoju vinu na skutku uvedenom v bode 10/ rozsudku tvrdiac, že on nikoho do omylu neuviedol a že poškodení manželia T. podpísali 9. apríla 2002 kúpnu zmluvu vedome a dobrovoľne s cieľom zabezpečiť svoju pohľadávku zo zmluvy o pôžičke, ktorú im on ako veriteľ poskytol.

Táto obhajobná argumentácia odsúdeného R. B. bola v pôvodnom trestnom konaní spoľahlivo vyvrátená. Ani predchádzajúce konania o mimoriadnych opravných prostriedkoch nepriniesli v tomto smere žiadne nové skutočnosti.

Najvyšší súd Slovenskej republiky zhodne s názorom krajského súdu dospel k záveru, že ani v tomto konaní nevyšli najavo také skutočnosti alebo dôkazy, ktoré by samy o sebe, alebo v spojení s inými už skôr známymi skutočnosťami a dôkazmi odôvodňovali iné rozhodnutie o vine odsúdeného R. B.. Krajský súd správne vyhodnotil zmenené výpovede manželov T. ako mátnuce a tendenčné s cieľom pomôcť odsúdenému R. B. po tom, ako sa im nehnuteľnosti vrátili späť do vlastníctva. Správne pritom krajský súd poukázal na fakt, že manželia T. nikdy nemali úmysel svoje nehnuteľnosti odpredať, čo vyplývalo nielen z ich osobných, rodinných a majetkových pomerov, ale predovšetkým z ich výpovedí, ktoré sú v tomto smere konzistentné, keď doposiaľ stále tvrdia, že k notárom šli vždy len s úmyslom zabezpečiť pohľadávku vyplývajúcu zo zmluvy o pôžičke. Odsúdený R. B. taktiež opakovane uvádzal, že kúpne zmluvy boli vyhotovené len z dôvodu „zábezpeky vrátenia finančných prostriedkov“.

Tu však treba zdôrazniť, že kúpna zmluva nie je a nikdy nebola inštitútom slúžiacim na zabezpečenie záväzkov. Občiansky zákonník (zákon č. 40/1964 Zb.) v znení účinnom do 31. decembra 2002 upravoval zabezpečenie záväzkov v § 544 a nasledujúcich. Medzi inštitúty slúžiace na zabezpečenie záväzkov v čase spáchania skutku patrili zmluvná pokuta,

ručenie, dohoda o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov, záložná zmluva, zabezpečenie záväzkov prevodom práva (zabezpečovací prevod práva) alebo postúpením pohľadávky a uznanie dlhu.

Ak by manželia T. svoj záväzok voči odsúdenému R. B. predsa len chceli zabezpečiť inak ako zriadením záložného práva, konkrétne prevodom vlastníckeho práva k svojim nehnuteľnostiam, do úvahy by prichádzal jedine zabezpečovací prevod práva podľa § 553 Občianskeho zákonníka, ktorý má jednak akcesorickú povahu, teda je viazaný na existenciu hlavného záväzku zo zmluvy o pôžičke, no predovšetkým má dočasný charakter. Kúpnu zmluvou záväzok zo zmluvy o pôžičke nebolo možné zabezpečiť, lebo na základe kúpnej zmluvy dochádza vždy k trvalému prevodu vlastníckeho práva, nie dočasnému, čo potom logicky vylučuje jej zabezpečovaciu funkciu. Keďže odsúdenému R. B. podľa jeho vlastného tvrdenia zmluvy pripravoval advokát, je nepravdepodobné, že by ho o týchto skutočnostiach vopred riadne neinformoval.

Podvodný úmysel odsúdeného R. B. bol preukázaný práve vyhotovením kúpnej zmluvy súbežne s vyhotovením a podpísaním záložnej zmluvy na tie isté nehnuteľnosti, ktorý postup nielen že nemal žiadne racionálne opodstatnenie a odporoval v tom čase platnej právnej úprave, no predovšetkým nezodpovedal úmyslu manželov T., ktorí chceli svoj záväzok zo zmluvy o pôžičke len istou formou zabezpečiť, no nikdy nemali v úmysle natrvalo previesť vlastnícke právo k svojim nehnuteľnostiam na odsúdeného R. B., čo vplynulo z vykonaného dokazovania. Výsluchy poškodených manželov T. a ani ich právneho zástupcu JUDr. J. Š. v tomto smere žiadne nové skutočnosti v zmysle ustanovenie § 394 Tr. por. nepriniesli.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe doposiaľ uvedeného konštatuje, že Krajský súd v Bratislave postupoval procesne a vecne správne, keď návrh odsúdeného R. B. na povolenie obnovy konania podľa § 399 ods. 2 Tr. por. na verejnom zasadnutí zamietol nezistiac podmienky obnovy konania podľa § 394 Tr. por.

Z týchto dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky sťažnosť odsúdeného R. B. proti napadnutému uzneseniu ako nedôvodnú podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. zamietol.

Pro futuro považuje Najvyšší súd Slovenskej republiky za potrebné poznamenať, že svedok sa zmenou alebo odvolaním pôvodnej výpovede, ktorá v konečnom dôsledku viedla k odsúdeniu páchatel'a, sám vystavuje nebezpečenstvu trestného stíhania pre trestný čin krivého obvinenia podľa § 345 Tr. zák.

P o u č e n i e: Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave dňa 11. júla 2011

JUDr. Juraj K l i m e n t , v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Anna Halászová